

Opmerkingen van de NVKK op het Besluit bescherming koopvaardij

Referten

1. Wet ter Bescherming Koopvaardij d.d. 15 mei 2019
2. Memorie van toelichting Wet ter Bescherming Koopvaardij, nr. 6 d.d. 15 februari 2017
3. Besluit bescherming koopvaardij, consultatieversie december 2019 (Besluit)
4. Nota van toelichting Besluit bescherming koopvaardij, consultatieversie december 2019

Inleiding

De Nederlandse Vereniging van Kapiteins ter Koopvaardij (NVKK) is verheugd om te constateren dat deze wet- en regelgeving nog steeds een goede voortgang heeft.

De NVKK zal eerst een algemeen commentaar geven op het gehele Besluit, ook op onderwerpen die haar mogelijk iets minder rechtstreeks aangaan. Dit commentaar kan worden verwerkt in de Nota van toelichting.

Daarna zal een specifiek artikelsgewijs commentaar worden gegeven op het Besluit, met name op onderwerpen die rechtstreeks te maken hebben met de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de kapitein.

Punt van aandacht hierbij is ook het feit dat de NVKK nog niet precies weet wat in de Regeling bescherming koopvaardij wordt geregeld met betrekking van deze onderwerpen die rechtstreeks de kapitein aangaan.

Algemeen commentaar

1. De 'opslagplaats' voor wapens en munitie is gedefinieerd als een locatie op het land of op een schip. De locatie op een schip kan op deze wijze verwarring te weeg brengen bij de nog ongedefinieerde 'wapenkluis' aan boord van een schip. Een wapenkluis aan boord is, taalkundig gezien, ook een opslagplaats voor wapens en munitie.
2. De controle van opslagplaatsen, met name op een schip in volle zee, is een zeer zwak punt. Mede op basis van commentaren van ervaren en van varende kapiteins vindt de NVKK dit geen reële optie.
3. In het Besluit wordt niet ingegaan op de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de kapitein aan boord van zijn eigen schip. Terwijl de kapitein aan boord verantwoordelijk is voor wapens en voor particuliere maritieme beveiligers. Door dit niet te regelen kan de kapitein zijn verantwoording niet goed nemen.
Op welke wijze kan de kapitein controleren wat voor wapens en wat voor particuliere maritieme beveiligers zijn schip embarkeren? Zeker in een buitenlandse haven kan dit veel problemen veroorzaken.

4. De verhouding tussen de scheepsbeheerder en de kapitein is nog niet geregeld. Dit is bij andere aspecten, zoals veiligheid, wel goed geregeld in de wet- en regelgeving. Zie bijvoorbeeld de ISM-Code en de Beleidsregel veiligheid zeeschepen
De Wet ter bescherming Koopvaardij stelt dat de kapitein actief moet nagaan of de toestemming is verleend, dit op straffe van een boete. Aangezien de kapitein meestal op volle zee verkeert, is het niet eenvoudig om die toestemming te controleren. Een verplichting van de scheepsbeheerder om alle details en gegevens door te geven aan de kapitein is daarom een betere keus. Dit is analoog aan andere regelgeving in de zeevaart.

Idealiter geeft de scheepsbeheerder alle gegevens tijdig door aan de kapitein, zoals een kopie van de vergunning, certificaat en toestemming, de overeenkomst tussen beveiligingsbedrijf en de scheepsbeheerder, wapennummers, namen en bijzonderheden van alle particuliere maritieme beveiligers die zullen embarkeren. Deze gegevens dienen 48 uur voordat de wapens en mensen aan boord komen bekend te zijn aan boord. Alleen dan kan de kapitein zijn verantwoordelijkheid nemen. Ook moet hij het recht krijgen om niet te vertrekken met zijn schip indien deze vitale gegevens niet aan boord zijn.

Indien wapens en particuliere beveiligers aan boord komen, moet de kapitein in staat zijn om tijdens het embarkeren alle gegevens te (laten) controleren. De mogelijkheid zou immers kunnen bestaan dat illegale wapens en beveiligers aan boord komen. Dat is en blijft de verantwoording van de kapitein. Met name in buitenlandse havens is dit een zeer groot risico voor de kapitein.

5. Alle genoemde ISO normdocumenten dienen openbaar en vrij toegankelijk te zijn voor de kapitein, ook aan boord van zijn schip. Dit omdat bepaalde bepalingen voor de kapitein van belang kunnen zijn.
6. De samenwerking en/of oefeningen met bemanning en particuliere beveiligers wordt node gemist. De bemanning moet weten wat de particuliere beveiligers allemaal doen tijdens de opbouw naar en tijdens het gevecht. Wat wordt er dan van hen verwacht? Denk hierbij aan de veiligheid van de bemanning, schip en lading, maar ook aan het voeren van de navigatie door de kapitein.
De particuliere maritieme beveiligers moeten participeren in bepaalde veiligheidsoefeningen aan boord, zoals sloepenrol en brandrol.

Artikelsgewijs commentaar

Artikel 3.3. (verantwoordelijkheid teamleider en kapitein)

Het beheer van wapens wordt niet precies gedefinieerd. Onderhoud wapens hoeft niet genoemd te worden. Onder de huidige tekst kan de kapitein niet altijd zijn verantwoordelijkheid nemen. Daarom een voorstel voor een tekstwijziging.

Voorstel nieuwe tekst artikel 3.3. lid 1:

Lid 1.

- a. Buiten het risicogebied is de kapitein verantwoordelijk voor het beheer en de veilige opslag van wapens en munitie; hij bezit de sleutels van de wapenkluizen.
- b. Bij het binnenvaren van het risicogebied gaat het beheer van de wapens en munitie over naar de teamleider, inclusief de sleutels van de wapenkluizen.

Reden hiervoor is dat het risicogebied (High Risk Area, HRA) een wettelijk vastgelegd en scherp afgebakend gebied is.

Buiten het risicogebied is de kapitein verantwoordelijk, zeker indien zijn schip zich binnen de jurisdictie van een vreemde kuststaat bevindt. Daar geldt met voorrang de wetgeving van die kuststaat. De huidige tekst van artikel 3.3. lid 1 van het Besluit levert dus problemen op voor de verantwoordelijkheid van de kapitein, met name in vreemde kuststaten. De teamleider is buiten het risicogebied dus niet verantwoordelijk voor het beheer en opslag van de vuurwapens.

Binnen het risicogebied is per definitie op volle zee, daar geldt alleen de Nederlandse wetgeving. Dan kan de teamleider verantwoordelijk worden gesteld voor het beheer van de wapens en munitie. Binnen dit risicogebied moeten de particuliere maritieme beveiligers onmiddellijk de beschikking hebben over hun wapens.

Dit is geen ongewone verdeling, omdat de BMP voor piraterij ook ingaan bij het passeren van deze harde geografische grens van het officiële risicogebied.

In het journaal dient te worden vastgelegd wanneer de sleutels van de wapenkluis worden overgegeven. Dit om te voorkomen dat hier een dispuut over ontstaat.

De huidige tekst van artikel 3.3. lid 2 van het Besluit kan problemen en verwarring opleveren omdat er sprake is van gedeelde verantwoordelijkheid en omdat ex. lid 1 van dit artikel de teamleider alleen verantwoordelijk is gesteld voor het beheer van vuurwapens en munitie.

Voorstel nieuwe tekst artikel 3.3.lid 2:

Lid 2.

- a. Buiten het risicogebied bepaalt de kapitein of de wapens en munitie uit de wapenkluis kunnen worden gehaald door de teamleider.
- b. Voor schietoefeningen dient de kapitein i.v.m. de veiligheid op en rond zijn schip expliciet toestemming te geven aan de teamleider. Schietoefeningen worden door zorg van de kapitein geregistreerd in het scheepsjournaal.

Reden hiervoor is dat de kapitein expliciet verantwoordelijk is voor de veiligheid aan boord, maar ook voor de omringende scheepvaart. Daarom moeten deze bevoegdheden goed worden vastgelegd. De registratie van schietoefeningen is een routinematige zaak.

Artikel 3.4. (nadere geweldsinstructie)

De geweldsinstructies dienen bekend te zijn bij de kapitein aan boord. Ook omdat de kapitein hierover moet rapporteren of melden, achteraf.

Artikel 5.9 (veilige opslag vuurwapens en munitie)

Lid 1 onder b kan vervallen, indien de nieuwe tekst van artikel 3.3. zoals hiervoor is voorgesteld wordt overgenomen. Het beginsel is dat de kapitein buiten het risicogebied (inclusief vreemde jurisdictie) verantwoordelijk is voor de wapens en munitie. Binnen het risicogebied (volle zee) kan dit worden overgegeven aan de teamleider. Dit is een scherpe wettelijk vastgelegde officiële grens, dus voor beide partijen goed overzichtelijk. Deze grens wordt ook gebruikt bij de implementering van de BPM.

Artikel 5.13. (beleid en instructies beveiligingsteams)

Hier zou kunnen worden opgenomen dat het maritieme beveiligingsbedrijf ook bepaalde oefeningen houdt met de bemanning van het te beschermen schip. Dit kan tijdens de reis en

buiten het risicogebied. Indien iedereen elkaar ‘verstaat’, gaat het er bij een ernstoperatie professioneler aan toe.

Ten slotte

Tot zover de opmerkingen van de NVKK. Zij is van mening dat deze opmerkingen in het belang zijn van de kapitein en de bemanning van het schip. De kapitein heeft veel verantwoordelijkheden, waaronder verantwoordelijkheden die niet duidelijk zijn beschreven; dus open normen, zoals goed zeemanschap. Daarom pleit de NVKK er sterk voor om zoveel mogelijk de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de kapitein zo scherp mogelijk te beschrijven in dit Besluit of de bijbehorende Regeling.

Hoogachtend,

Den Haag, 19 januari 2020

Leen van den Ende

Voorzitter Nederlandse Vereniging Kapiteins ter Koopvaardij